

De tandheeskunde in de wereld

De FDI, World Dental Federation, is een al meer dan honderd jaar bestaande organisatie die de belangen van een wereldwijde voor iedereen toegankelijke goede tandheeskundige zorg hoog in het vaandel heeft staan. Op de website van de FDI kan men zien hoe de FDI deze doelstelling tracht te verwezenlijken. Ook is door het raadplegen van een database met tandheeskundige kerngegevens te zien hoe het onder meer met de personele bezetting per aangesloten land is gesteld. Ondanks de toegenomen welvaart en een groeiende vraag naar goede mondgezondheid blijken er wereldwijd nog dramatisch grote verschillen te zijn in de voor de tandheeskunde beschikbare menskracht. Ook in een hoog ontwikkelde regio als West-Europa bestaan er zelfs tussen buurlanden op dit gebied nog onbegrijpelijke discrepanties.

Dentistry from all over the world

Bovenstaande frase staat op iedere pagina van de website van de FDI (www.fdi.org.uk/), oorspronkelijk Fédération Dentaire Internationale geheten, maar thans als concessie aan de globalisering World Dental Federation genoemd. De FDI is een non-profit koepelorganisatie die meer dan 700.000 tandartsen, al of niet via een nationale beroepsvereniging, vertegenwoordigt. Zij wil daarmee de (gezaghebbende) stem van de professie zijn en streven naar een wereldwijde optimale mondzorg voor iedereen. Daartoe is een groot aantal zogenaamde FDI-standpunten geformuleerd, dat behalve als richtlijn voor de professie ook als aanbeveling voor een algemene politiek ten aanzien van mondzorg kan dienen.

Op de homepage staan bovenaan acht onderwerpen die onder andere de organisatie van de FDI belichten en de lijst met sponsors laten zien. Met een van deze ingangen, de 'FDI-Members', kan men zien welke landen aangesloten zijn; ook blijkt de FDI individuele leden te kennen en volgens de site hebben er thans 10.000 tandartsen een persoonlijk lidmaatschap. De FDI geeft ook tijdschriften uit en de congresagenda is zeer uitgebreid en up-to-date. Eén van de interessantste onderwerpen is de 'FDI World Dental Informatics', waarover later meer in deze bijdrage.

FDI hot list

Links op de homepage bevindt zich de 'FDI hot list' met bovenaan de zogenaamde 'Guidelines database' en onderaan de zoekfunctie van de site. De Guidelines bevatten richtlijnen, verklaringen, aanbevelingen, overzichten en analyses en zijn verdeeld in onderwerpen als: voor patiënten, algemene gezondheid, voorzorgsmaatregelen in de praktijk, materialen en techniek, specialistische behandelingen, opleiding en wetenschap, en praktijkmanagement. Voor ieder onderwerp krijgt men links naar integrale artikelen, rapporten met bronvermelding of koppelingen naar Medline (PubMed). Bovendien maakt men nog een onderverdeling in 'world'- en 'FDI'-artikelen, waarbij een aanzienlijk aantal wordt aangevuld met het officiële FDI-standpunt. Een onderdeel van het FDI-standpunt over het nationale gezondheidsbeleid in de landen

die lid zijn, is opmerkelijk en luidt: "Member associations should aim for therapeutic freedom as a principle aspect of dental practice, where appropriate and quality-oriented treatment measures are chosen based on the individual needs and requirements of the patients and free from outside influence".

In de 'hot list' zijn ook de links te vinden naar postacademisch onderwijs, de tandheeskundige opleidingen en een aardige, via enquête verkregen top tien van hoogtepunten in de tandheeskunde uit de twintigste eeuw: fluoridering is de algemene winnaar. Ook is in de hot list het programma van het in september te houden FDI world congres in Maleisië te zien, waarbij tevens het 50-jarige bestaan van de IADS (International Association of Dental Students) wordt gevierd.

FDI world dental informatics

Onder de menuknop 'FDI World Dental Informatics' van het hoofdmenu bevindt zich een alfabetisch per land gerangschikte databank van tandheeskundige kerngegevens. Met ondermeer aantallen beschikbare tandartsen, mondhygiënist, assistenten, tandtechnici, opleidingsplaatsen en meer van deze voor de statistiek belangwekkende gegevens. Ook wordt er een kort overzicht gegeven van de tandheeskundige zorgorganisatie en de verzekeringsstelsystematiek. Het behoeft geen nadere uitleg dat in het kader van dit themanummer over menskrachtproblematiek een bezoek aan de FDI-website alleen al voor dit gedeelte de moeite waard is. De data zijn bijgewerkt tot voor het jaar 2000 en zijn afkomstig van de landelijke beroepsorganisaties en of de ministeries van volksgezondheid. Een voorzichtige interpretatie van cijfers voor Nederland en België (de doellanden van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheeskunde*) laat zien dat onze zuiderburen omgerekend naar het aantal inwoners over tweemaal zoveel tandartsen en driemaal zoveel tandtechnici beschikken. Eén op de tien Belgische tandartsen heeft een assistent(e), terwijl elke Nederlandse collega met minstens één assistent(e) samenwerkt. In België zijn er zes tandheeskundige faculteiten in Nederland drie. Ook de opleiding voor tandtechnici is in België twee tegen één. Nederland kent vier opleidingen voor mondhygiëne, België niet één. Voorwaar saillante verschillen.

Een zoektocht over internet met als trefwoorden tandarts en menskracht heeft nog een aantal merkwaardige uitkomsten opgeleverd. Op het Academisch Centrum Tandheeskunde Amsterdam heeft men bedenkingen tegen het uitbreiden van de opleidingscapaciteit wegens het gebrek aan patiënten voor het onderwijs; de Erasmus Universiteit Rotterdam wil graag tandartsen opleiden, maar krijgt daarvoor geen middelen van de overheid. In België maken de faculteiten bezwaar tegen het inkrimpen van de opleiding, omdat men een toekomstig tekort van tandheeskundigen vreest. Daar moet men trouwens voor de studie tandheeskunde eerst een speciaal toelatingsexamen afleggen. Dit overziende werpt de vraag op hoe deze problematiek van de tandheeskunde in onze wereld eigenlijk moet worden opgelost: beginnen in de Benelux?

S.L. Liem, redacteur internet.